

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițcaia)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul raional Ungheni, privind obligarea eliberării actului,

împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2019, Zinaida Habet a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind obligarea eliberării actului.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că în anul 1949 tatăl său, Teodor Țurcanu, născut la 03 decembrie 1931, decedat la 5 iunie 2000 și mama sa, Elizaveta Ciurca, născută la 27 aprilie 1932, decedată la 06 septembrie 1996, au fost deportați în locurile de represiune din regiunea Kurgan, Rusia.

La 16 septembrie 1953 în s/s Berezovo, rl. Zveronogolovsc, reg. Kurgan, Rusia a fost înregistrată căsătoria dintre Teodor Țurcanu și Elizaveta Ciurca, obținând ambii numele după căsătorie Țurcanu.

În urma căsătoriei în s/s Berezovo, rl. Zveronogolovsc, reg. Kurgan, Rusia, la 18 septembrie 1954, s-a născut Zinaida Țurcanu.

În anul 1954 a revenit cu părinții în Republica Moldova.

La 05 mai 1973 a înregistrat căsătoria cu Mihail Habet, obținând prin căsătorie numele Habet.

În baza prevederilor art. 3 lit. d) al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, părinții ei au fost reabilitați și la 27 ianuarie 2016 a primit certificatele de reabilitare ale acestora.

Ținând cont de gradul de rudenie cu victimele represiunilor politice Teodor Țurcanu și Elizaveta Țurcanu, a depus cerere către Comisia de Reabilitare a Victimilor Represiunilor Politice pe lângă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, privind constatarea faptului că a fost victimă a represiunilor politice cu eliberarea certificatului de reabilitare.

La 30 septembrie 2015, Comisia de Reabilitare a Victimelor Represiunilor Politice pe lângă Ministerul Afacerilor Interne a informat-o că cererea sa nu poate fi satisfăcută, recomandându-i să se adreseze în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Ungheni s-a declarat nulă decizia Comisiei de Reabilitare a Victimelor Represiunilor Politice pe lângă Ministerul Afacerilor Interne a Republicii Moldova, fiindu-i recunoscut statutul de victimă.

La 20 martie 2018, a expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne, hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2017, rămasă definitivă și irevocabilă și a solicitat să i se elibereze certificatul de reabilitare.

Prin răspunsul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova din 28 martie 2018, i s-a comunicat că hotărârea instanței de judecată reprezintă acel document juridic (certificatul de reabilitare) care atestă faptul represiunii politice, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nefiind obligat de către instanță să emită un alt document cu același conținut.

La 09 octombrie 2018 a solicitat Consiliului raional Ungheni eliberarea legitimației de victimă a represiunilor politice, la care i s-a răspuns că, prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2017, s-a constatat că este victimă a represiunilor politice, dar nu a fost reabilitată, de aceea, este necesar ca Ministerul Afacerilor Interne al RM să dispună reabilitarea și să-i elibereze certificatul de reabilitare, în baza căruia urmează să fie eliberată legitimația de victimă a represiunilor politice.

Consideră că, hotărârea Judecătoriei Ungheni din 19 septembrie 2017 servește drept temei pentru ca Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să-i elibereze certificatul de reabilitare, în baza căruia urmează a fi eliberată legitimația de victimă a represiunilor politice.

Zinaida Habet a solicitat obligarea Comisiei de Reabilitare a Victimelor Represiunilor Politice pe lângă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să-i elibereze certificatul de reabilitare.

Prin hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Habet s-a admis.

S-a obligat Comisia de Reabilitare a Victimelor Represiunilor Politice a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să elibereze Zinaidei Habet, certificatul de reabilitare.

S-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul Zinaidei Habet suma de 2914 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 24 iunie 2019, Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de apel, iar la 08 august 2019 cererea de apel motivată, împotriva hotărârii din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Serviciul Tehnologii Informaționale al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iunie 2019.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat întemeiată și legală soluția instanței de fond, prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de Zinaida Habet, iar argumentele invocate de partea apelantă în acest sens - ca nefondate, acestea fiind o reiterare a celor invocate în prima instanță, care le-a cercetat minuțios și apreciat corect.

La 12 decembrie 2019 Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs a indicat că recursul este depus în termen, or, copia deciziei instanței de apel a recepționat-o la 09 decembrie 2019.

Având la baza dispozițiile art. 432 alin. (1) și alin. (2) lit. a) Codul de procedură civilă, a menționat că decizia instanței de apel urmează a fi casată din următoarele considerente.

Conform art. 5³ al Legii nr. 1225 din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, instanța judecătorească trebuia să elibereze certificatul de reabilitare, dar nu Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, Zinaida Habet ar putea solicita de la Judecătoria Ungheni (în particular, de la judecătorul care a examinat legalitatea deciziei Ministerului Afacerilor Interne din 15 septembrie 2015) să-i elibereze un certificat de reabilitare.

Prima instanță și instanța de apel nu au combătut argumentul precum că în cazul de față nu ar fi aplicabil art. 5¹ din Legea nr. 1225 din 8 decembrie 1992, ceea ce este inadmisibil.

Instanțele de judecată au omis să dea eficiență ultimei teze a art. 5¹ și 5³ din Legea nr. 1225 din 08 decembrie 1992. Adică, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Prin urmare, se constată că cererea de chemare în judecată trebuia respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) și 96 alin. (11) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată urma să respingă și cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată, or, acestea sunt neîntemeiate și abuzive.

Instanța de apel nu a corectat eroarea admisă de prima instanță, dar a preluat-o, avansând pe calea arbitrariului.

Așadar, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt arbitrare și urmează a fi casate.

La 26 decembrie 2019 Zinaida Habet și Consiliul r-nal Ungheni au recepționat copia cererii de recurs.

Până la data examinării recursului Zinaida Habet și Consiliul r-nal Ungheni nu au depus referință prin care să-și exprime poziția asupra acestuia.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 16 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 22 noiembrie 2019.

Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova a recepționat copia deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la data de 09 decembrie 2019.

Astfel recursul declarat de către Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova la 12 decembrie 2019 se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu soluția pronunțată de către prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter

devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan